

BOŽIČNA NOČ NA VELIKI PLANINI

MILENA PEČE

Ne spomnim se, da bi bila kdaj pri polnočnici. Doma božiča nismo praznovali ali pa mi to ni ostalo v spominu kot tudi marsikaj drugega ne. Z vprašanji vere in verovanja se nisem ukvarjala; opredeljevala sem se za ateista, čeprav tega nisem znala razložiti. Všeč pa so mi bile cerkvene pesmi in praznično vzdušje.

Ko sem se vračala s sobotnega izleta, mi je po naključju prišlo na uho, da bo polnočna maša v novi kapelici na Veliki planini in zamikalo me je, da bi praznično vzdušje doživela na meni dotlej neobičajen način.

Odkar sem se naselila v bližini Kamniških planin, so postale moj drugi dom. Še posebno mi je blizu Velika planina, kadar so višji predeli v zimskih razmerah teže dostopni.

Zame ni lepše zimske pravljice kot je pogled na strnjeno planšarsko naselje v osrčju visokih gora; ni bolj občutenega doživetja kot so na novo odkrite poti, ki v to idilo vodijo od vsepovsod in so jih utrlj samotni iskalci miru in lepote.

Do Stahovice me je lani na božični večer odpeljal zadnji avtobus in bila sem osamljena potnica. Nikogar ni bilo s podobnim namenom, kar mi je bilo prav, saj sem hotela noč doživeti po svoje. Še kratek obisk kapelice v Županjih njivah: iz bližnje hiše so skozi temo prodirali zvoki božičnih napevov in vame se je naselil mir.

Pot do Sv. Primoža in prek Pasjih pečin mi je dobro znana. Megla, ki je v dolini obvladovala dan, se je vedno bolj redčila. Tu in tam so posvetile zvezde in se spet skrile, oči pa so se privadile na toliko svetlobe, da druge luči nisem potrebovala. Občutek, ki ga ni moč opisati, je bila hoja v objemu noči. Pogled na morje megle v dolini, na utripajoče luči, odsevi svetlobe in senc, vse to je dajalo naravi čaroben pridih neresničnega.

Bilo je še dovolj zgodaj za skodelico čaja v Domžalskem domu in skupaj z večino sem se odpravila naprej. Bakle so osvetljevale procesijo, ki je hitela praznovanju naproti.

Kapelica je bila premajhna za vse, a kolikor nas je bilo v njej, je povezovalo vzdušje človeške bližine, topline. Pater Miroslav je polnočnico namenil znanemu planincu Miholu Habjanu, ki se je letos ponesrečil na Kokrskem sedlu, kasneje pa smo ob spremljavi citer zapeli stare božične pesmi. Presenečena sem ugctoviša,

da sem se skoraj vseh spomnila in da so besede prihajale, kot da bi jih vsak dan ponavljala.

Spokojnost doživetega in ljubezen v srcu ljudi sta dajali edinstven občutek, da sem eno z vsemi prisotnimi, z vsemi ljudmi na Zemlji.

Verjetno mi je zaradi slabega zraka postalo slabo in sem drugi del maše spremljala zunaj, kar je pomenilo, da nisem več videla niti slišala, kaj se dogaja v kapei. Klepetanje, smeh, vzkliki, oglušujoči poki petard, vse to je bilo zunaj.

Nič več ni zmotilo mojega notranjega miru, z vsem sem se sprijaznila. Tudi kasneje se nisem vznemirjala, ko sem v zakajenem prostoru gostišča čakala, da me gondola odpelje v dolino in me je pijan moški zavrtel v poskočnem plesu. Prepuстила sem se trenutku, kot je prišel in nič drugega ni bilo bolj pomembno.

Kot odmev na prvo božično noč se je doživetje zlilo v naslednjo pesem:

*Pogled skozi okno
v morje megle:
dan se nagiba k večeru,
odsotno gleda oko.*

*Praznično vzdušje:
mimohod senc;
v duši mehko
zimskega večera.*

*Samotna pot.
Skozi odenke teme
so ugašale zvezde,
narava se v tišino odpre.*

*Na vrhu gore
je žarelo nebo:
zgodil se je čudež,
ki se znova in znova zgodi.*

*Polnočno rojstvo
spokojnost obudi,
v hrepenenju spomina
k molitvi sklene srca.*

Mir ljudem na zemlji ...